

A Fővárosi Ítéltábla a **felperes jogi képviselője (felperes jogi képviselőjének címe)** által képviselt **felperes (felperes címe)** felperesnek, **alperes jogi képviselője (alperes jogi képviselőjének címe)** által képviselt II.rendű alperes neve (**alperes címe**) alperes ellen tartozás megfizetése iránt indult perében a Fővárosi Törvényszék 2014. március 6. napján kelt 38.P.22.058/2011/35. számú ítélete ellen, az alperes részéről 36. sorszám alatt benyújtott fellebbezése folytán meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel meg nem támadott részét nem érinti, fellebbezett rendelkezését megváltoztatja és a keresetet elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 nap alatt 1.020.000 (egymillió-húszezer) forint együttes első- és másodfokú perköltséget, továbbá térítsen meg az államnak a Fővárosi Törvényszék Gazdasági Hivatala külön felhívására 175.793 (százhetvenötezer-hétszázkilencvenhárom) forint állam által előlegezett költséget, míg a NAV területileg illetékes igazgatósága felhívására 1.280.000 (egymillió-kétszáznyolcvanezer) forint fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletével kötelezte az alpereseket, hogy 15 napon belül fizessenek meg a felperesnek egyetemlegesen forint tőkét és ennek kamatait azzal, hogy az alperesek ezen tartozás megfizetéséért néhai **személy** hagyatékának az ítéletben felsorolt tárgyaival és annak hasznaival felelnek; döntött továbbá a perköltség viselése tárgyában is. Ítélete indokolásában megállapította, hogy a felperesi jogelőd, felperes neve mint kölcsönadó és az alperesi jogelőd, **személy** mint adós között 2010. március 25. napi keltezéssel ellátva egyszerű magánokiratba foglalt kölcsönszerződés jött létre, mely szerint a kölcsönadó 16.000.000 forint kölcsönt ad az adós részére havi 2% ügyleti kamat kikötése mellett, azonban a szerződés a pénz átadását nem tanúsítja. 2010. március 26. napján felperes neve az **pénzüntézet** vezetett számlájáról forintot felvett, mely összeget - az ítélet szerint - kölcsönadott **személy**nek, aki 2010. március 28. napján öngyilkosságot kísérelt meg, majd másnap önkézével véget vetett az életének; jogutódai az alperesek. Az elsőfokú bíróság döntése meghozatalakor figyelemmel volt a kezességet vállalni szándékozó **tanú** tanúvallomására, akinek tudomása volt arról, hogy **személy** a felperesi jogelődtől kölcsönt kívánt kérni, továbbá a kölcsönre fordítható fedezet forrását is a felperesi jogelőddel

egyezően jelölte meg. A kezesi szerződés aláírására azonban az alperesi jogelőd halála miatt már nem került sor. Az elsőfokú bíróság elfogadta a felperesi jogelőd azon előadását, hogy az írásbeli szerződésben szereplő keltezés azért tér el a pénz kivételének napjától, mivel azt előző nap maga írta és magával vitte a pénz átadására, melyet az alperesi jogelőd a szerződés aláírásakor nem kifogásolt. Hangsúlyozta az elsőfokú bíróság, hogy a kölcsönszerződés konszenzuál szerződés, az nem a pénz átadásával jön létre, hanem a felek konszenzusa hozza létre. Csupán a kamatteher körében értékelendő az, hogy a pénz átadásra került-e vagy sem. Az elsőfokú bíróság a pénz átadását bizonyítottnak találta **tanú2**, a kölcsönadó élettársa tanúvallomása alapján. Az, hogy az alperesi jogelőd munkatársa nem látta a pénz elhelyezését a közös irodában lévő széfben, továbbá azt utóbb meg sem találták, nem vonta kétségbe a felperesi állítást. Az ítélet szerint a pénz átadására utal az a körülmény is, hogy a szerződő felek a szerződést nem az előzetes megbeszélés során írták meg, hanem azt a pénz átadásáig elhalasztották. Az a tény, hogy az adós öngyilkos lett, nem bizonyítja, hogy nem vette át a kölcsönösszeget, csupán az volt megállapítható, hogy az alperesi jogelődnek pénzre volt szüksége a perbelinél nagyobb összegben, azonban a jelen kölcsön mértéke a felperes teljesítőképességén múlt. Az alperesi jogelődöt több személy felé fennálló adósság terhelte. Nem került feltárásra, hogy a kölcsön nyújtását követően az alperesi jogelőd azt miként használta fel, azonban ez nem tette kétségessé a felperesi előadás helytállóságát. A jogelődök között létrejött szerződés tartalmát az okirat tanúsította, melyet az elsőfokú bíróság ítélezése alapjául - utalással a Pp. 199. §-ára - elfogadott és az alperesi jogelődöket a Ptk. 523. § (1) bekezdése alapján egyetemlegesen 16.000.000 forint tőke és kamatai megfizetésére kötelezte. A Ptk. 679. § (1) bekezdésére figyelemmel kimondta, hogy az alperesek a jogelődjük tartozásáért a hagyaték tárgyaival és annak hasznaival felelnek. Az elsőfokú bíróság az alperesek kamatfizetési kötelezettségének kezdő időpontját a kereseti kérelemtől eltérően állapította meg figyelemmel a pénz átadásának napjára.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes élt fellebbezéssel, melyben annak megváltoztatását és a kereset elutasítását kérte. Kiemelte, hogy a kölcsönszerződés elnevezésű iratban nem szerepel a kölcsönösszeg átvétele, egyéb adatok pedig ezt nem bizonyítják, sőt kifejezetten ennek ellenkezőjét támasztják alá. Az, hogy a felperesi jogelőd a kölcsönszerződés megkötését követő napon pénzt vett ki a bankból, még nem jelenti azt, hogy át is adta a jogelődjének. Valószínűsíthető, hogy azt akkor adta volna át, amikor **tanú** kezesként aláírja a megállapodást, melyet **tanú** és **tanú3** tanúk vallomása is igazol. Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság nem tulajdonított jelentőséget annak, hogy a kölcsönszerződés keltezése 2010. március 25. napja és a pénz kivételére a pénztárbizonylat tanúsága szerint másnap került sor, ugyanis a bíróság álláspontja szerint ez egy téves keltezés, amelyet jogelődje nem kifogásolt. Kiemelte, hogy a keltezés helye sem felelt meg a valóságnak, mivel a felperesi jogelőd **település** nevű településen lakott, nem pedig **település2**. Az valószínűsíthető, hogy a jogelődje a szerződést 2010. március 25. napján aláírta, és a felperesi jogelőd az aláírásig nem vette ki a bankból a pénzt, azonban a pénz átadására már a jogelőd halála miatt nem került sor. A pénzt a felperesi jogelőd március 29-én adta volna át, amikor a megbeszélésük szerint jogelődje **tanúnál** felkereste volna és a kezes is aláírta volna a megállapodást. Ezért nem került a keltezés kifogás tárgyává és azért tájékoztatta a felperesi jogelőd a munkatársát, **tanú4** 2010. március 28-án, vasárnap arról, hogy hétfőn, azaz 29-én lesz pénz. Az alperes tévesnek tartotta azt az ítéleti álláspontot, hogy a kölcsönszerződés alapján a kölcsönvevőnek akkor is fennáll a visszafizetési kötelezettsége, ha a felperes a kölcsönösszeg átadását nem bizonyította, a kölcsönadó a kölcsönösszeget nem adta át. A felperesi jogelőd állítását élettársa próbálta igazolni, azonban ellentmondásba került a felperesi jogelőd előadásával.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállást a bizonyítékok Pp. 206. §-a szerinti okszerű mérlegelése alapján állapította meg. Az alperesi jogelőd az okiratot saját kezűleg aláírta, okirat

igazolja, hogy a pénzt átvette. Amennyiben nem kapta volna meg a kölcsönösszeget, az okiratot nem írta volna alá. A kölcsön összegével megegyező összeget a jogelődje a takarékszövetkezetből kivette, aláírt megállapodás hiányában azonban erre nem került volna sor. Hangsúlyozta, hogy a kölcsönszerződésre a Ptk. nem ír elő kötelező írásbeli alakot, azt a felek szóban is megkötötték volna. Az, hogy a kölcsönszerződés megkötésének helyeként **település** helyett **teleülés3** szerepel, a kölcsönszerződés létrejöttét, a kölcsön összegének átadását nem cáfolja, a helységnevet megegyezik az átadás helyével. Jogelődje a pénzt 2010. március 26. napján a Márványmenyasszony Étterembe vitte, azonban akkor nem volt tudomása arról, hogy ott **tanú** kezes nem jelenik meg. Ekkor beszélték meg, hogy március 29-én **tanú** az okiratot aláírja. Amennyiben a jogelődök 2010. március 26. napján nem találkoztak, az alperesi jogelődnek nem lett volna módja az okiratot aláírnia.

A fellebbezés alapos.

Az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló adatok alapján arra a következtetésre jutott, hogy a felperesi jogelőd az alperesi jogelőddel 2010. március 25-én megkötött kölcsönszerződése alapján az alperesi jogelőd részére forint kölcsön átadásra került. Az ítéletábra az elsőfokú bíróság álláspontját nem osztja. Azt a tényt, hogy a szerződő felek nem csupán kölcsönszerződést kötöttek, hanem az alapján a kölcsön összege átadásra is került, a felperesnek a Pp. 3. § (3) bekezdése és a Pp. 164. § (1) bekezdése szerint minden kétséget kizáró módon bizonyítania kellett volna, azonban erre nem került sor.

A másodfokú bíróságban kétséget támasztott az a körülmény, hogy a kölcsönszerződés kelte és a kölcsönszerződésbe foglalt összeget nagyságrendűen megközelítő összegnek a felperesi jogelőd által a pénztintézetől történő felvétele fordított sorrendben történt: a szerződés megkötésére 2010. március 25-én, míg a pénz kivételére március 26-án került sor. A felperesi jogelőd az elsőfokú eljárásban történő meghallgatása során azt adta elő, hogy a kölcsönszerződést a pénz felvételét megelőző napon elkészítette, ezt azonban az ő előadásán kívül semmilyen más bizonyíték nem támasztotta alá. Az okirat keltezésének helyeként **teleülés3** került feltüntetésre, noha a felperesi jogelőd **település** községben lakott. Az, hogy a kölcsön összege a pénz felvételét követően 2010. március 26-án **település2** átadásra került az alperesi jogelőd részére, a felperesi jogelődön és - az ügyben érdektelennek nem mondható - élettársán, **személy5** kívül más érdektelen tanú nem állította, sőt **tanú**, akinek cége kezességet vállalt volna a kölcsönszerződés vonatkozásában, azt adta elő, hogy tudomása szerint március 29-én, hétfőn került volna sor a szerződés aláírására és a pénz átadására. A tanú előadta azt is, hogy nem volt tudomása a pénzátadás megtörténtéről, erről korábban nem tudott, noha március 28-án vasárnap - az alperesi jogelőd halálát megelőző napon - az alperesi jogelőd őt felkereste, azonban említést sem tett arról, hogy a kölcsön összegét már megkapta volna. A tanú arra nem emlékezett, hogy konkrétan meg lett volna beszélve a pénzátadás időpontja.

Az alperesi jogelőd által üzemeltetett Márványmenyasszony Étterem üzletvezetőjét, Horváth **tanú4** az alperesi jogelőd március 28-án arról tájékoztatta, hogy másnap jut majd pénzhez és azt kellett meghatározniuk, hogy a pénzt hogyan használják fel. A tanú nem tett említést arról, hogy március 26-án az alperesi jogelőd nagyobb összegű pénzhez jutott volna.

Mindezen tanúvallomások kétségesse teszik, hogy az alperesi jogelőd részére a kölcsön összege átadásra került volna.

A másodfokú bíróság nem vonja kétségbe, hogy esetlegesen történhetett az eset úgy is, hogy a felperesi jogelőd kivette a pénzt a takarékszövetkezetből és azt még aznap **település2** átadta az alperesi jogelődnek a szerződés aláírásával egyidejűleg, azonban az éppúgy lehetséges, hogy a felperesi jogelőd előzőleg, még a pénz kivételét megelőzően aláíratta az alperesi jogelőddel a kölcsönszerződést abból a célból, hogy esetlegesen a lekötött betétet szükségtelenül ne bontsa meg,

abból meg nem térülő kamatveszteséget elkerülje, ezzel biztosítva a kölcsönszerződés alperesi jogelőd által történő megkötését.

Kételyt támasztott az ítéletátlában az is, hogy a felperesi jogelőd a szükséges biztosíték nyújtása nélkül folyósította a kölcsönt, ugyanis semmilyen garancia nem volt arra, hogy a kezes a szerződést a pénz átadását követően is aláírja. A szerződő felek között felmerült az is, hogy az alperesi jogelőd az alsóörsi nyaralóját biztosítéku felajánlja, azonban jelzálogszerződés aláírására sem került sor.

Maga a kölcsönszerződés nem tanúsítja a pénz átvételét, azonban nem lett volna annak akadálya, hogy a korábban elkészített szerződésre az alperesi jogelőd saját kezűleg rávezesse és ezzel igazolja annak megtörténtét.

Mindezek alapján nem alakult ki a másodfokú bíróságnak az a meggyőződése, hogy az alperesi jogelőd a kölcsön összegét átvette. Megjegyzi az ítéletátlá, hogy az elsőfokú bíróság egyébként helyesen hivatkozott arra, hogy a kölcsönszerződés konszenzuál szerződés és az nem a pénz átadásával jön létre, azt a felek konszenzusa hozza létre. Téves azonban az az álláspontja, hogy csupán a kamatteher körében értékelendő az a körülmény, hogy a pénz átadásra került-e vagy sem. A Ptk. 523. § (1) bekezdése értelmében a kölcsönszerződés alapján a hitelező köteles a meghatározott pénzösszeget az adós rendelkezésére bocsátani, az adós pedig köteles a kölcsön összegét a szerződés szerint visszafizetni. Amennyiben a hitelező a kölcsön összegét az adósna nem folyósította, az adós visszafizetési kötelezettsége sem áll fenn, tehát elsődlegesen a pénz átadása a feltétele a visszafizetési kötelezettségnek. Amennyiben folyósítás nem történt, az adós visszafizetésre nem kötelezhető. Csupán a ténylegesen folyósított kölcsön vonatkozásában van jelentősége annak, hogy a pénz átadására mikor került sor.

A kifejtettékre figyelemmel a Fővárosi Ítéletátlá az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel érintett részét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján megváltoztatta és a kereset elutasította.

Az alperes fellebbezése eredményre vezetett, ezért a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján a felperes köteles az alperes, valamint az állam által előlegezett költségek megfizetésére. Az alperest képviselő ügyvéd első és másodfokú eljárásban felmerült munkadíját az ítéletátlá a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a), b) pontja és (5) bekezdése alapján határozta meg. Az alperes személyes költségmentessége folytán az állam előlegezte meg az írásszakértő díját, így a peresztessége figyelemmel azt a felperes köteles megtéríteni a Fővárosi Törvényszék Gazdasági Hivatala részére. Az alperes sikeres fellebbezése folytán a személyes költségmentességre tekintettel le nem rótt fellebbezési eljárási illeték megfizetésére a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján köteles az állam javára, külön felhívásra.

teleülés3, 2018. december 6.

Dr. Németh László s.k.
a tanács elnöke

. Molnár Ágnes s.k.. Merőtey Anikó s.k.
előadó bíró

bíró

A kiadmány hitelél: